

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

11 квітня 2018 року

м. Київ

№ 38

**Про внесення змін до деяких нормативно-правових
актів Національного банку України**

Відповідно до статей 7, 15, 40, 56 Закону України “Про Національний банк України”, з метою удосконалення порядку здійснення банками операцій за документарними акредитивами та з урахуванням сучасних тенденцій на ринку таких операцій Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Унести до постанови Правління Національного банку України від 03 грудня 2003 року № 514 “Про затвердження Положення про порядок здійснення уповноваженими банками операцій за документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями”, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2003 року за № 1213/8534, такі зміни:

1) назву постанови викласти в такій редакції:

“Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій за акредитивами”;

2) пункт 1 викласти в такій редакції:

“1. Затвердити Положення про порядок здійснення банками операцій за акредитивами, що додається.”.

2. Унести зміни до Положення про порядок здійснення уповноваженими банками операцій за документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 03 грудня 2003 року № 514, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2003 року за № 1213/8534 (зі змінами), виклавши його в новій редакції, що додається.

3. Затвердити Зміни до Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 21 січня 2004 року № 22, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 29 березня 2004 року за № 377/8976 (зі змінами), що додаються.

4. Департаменту платіжних систем та інноваційного розвитку (Яблунівський О. М.) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови.

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Голову Національного банку України Смолія Я. В.

6. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Я. В. Смолій

Інд. 57

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
03 грудня 2003 року № 514
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 11 квітня 2018 року № 38)

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
24 грудня 2003 року за № 1213/8534

Положення про порядок здійснення банками операцій за акредитивами

І. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до Законів України “Про Національний банк України”, “Про банки і банківську діяльність”, “Про зовнішньоекономічну діяльність”, Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 “Про систему валютного регулювання і валютного контролю”, інших законодавчих актів України та нормативно-правових актів Національного банку України.

2. Це Положення встановлює загальні правила щодо відкриття, авізування, супроводження, виконання та закриття документарних акредитивів (далі – акредитиви) та резервних акредитивів, що здійснюють банки для будь-яких фізичних чи юридичних осіб, представництв юридичних осіб-нерезидентів (далі – особи) під час їх розрахунків у національній та іноземній валюті або для забезпечення виконання їх зобов’язань за договорами, оформленими відповідно до вимог законодавства України або за документами, що мають силу договору (далі – контракт) та/або для власних потреб.

3. Банки та особи, які беруть участь у здійсненні операцій за акредитивами, під час здійснення розрахунків за контрактом використовують усі акредитиви, що передбачені діючими уніфікованими правилами та звичаями для документарних акредитивів, або іншими міжнародними документами, розробленими Міжнародною торговельною палатою (далі – МТП), які регулюють питання проведення розрахунків за акредитивами, затвердженими МТП (далі – УПДА або

інші міжнародні документи, затверджені МТП), з урахуванням міжнародної стандартної банківської практики та особливостей, визначених цим Положенням, і не суперечать законодавству України.

4. Терміни в цьому Положенні вживаються в такому значенні:

1) авізування – офіційне повідомлення про відкриття, зміну, анулювання акредитива, або здійснення трансферу акредитива, надіслане банком в електронній або паперовій формі;

2) авізуючий банк – банк, який на прохання банку-емітента або іншого банку здійснює авізування бенефіціару або доручає іншому авізуючому банку здійснити авізування бенефіціару або іншому авізуючому банку;

3) акредитив – грошове зобов'язання банку-емітента виконати зобов'язання проти належного представлення;

4) банк бенефіціара – банк, який обслуговує бенефіціара за акредитивом;

5) банк-емітент – банк, який за дорученням наказодавця акредитива або від власного імені відкриває акредитив на користь бенефіціара;

6) банківський день – робочий день банку в тому місці, у якому повинна виконуватися дія, передбачена УПДА або іншими міжнародними документами, затвердженими МТП;

7) безвідкличний акредитив – акредитив, який не може бути змінений або анульований без згоди банку-емітента, підтверджуючого банку (якщо він є) та бенефіціара;

8) бенефіціар – особа, на користь якої відкривається акредитив;

9) відкличний акредитив – акредитив, який може бути змінений або анульований банком-емітентом без попереднього повідомлення бенефіціару;

10) виконати зобов'язання означає:

сплатити за пред'явленням документів, якщо акредитив виконується шляхом платежу за пред'явленням документів; або

взяти зобов'язання сплатити з відстроченням та сплатити з настанням терміну платежу, якщо акредитив виконується шляхом платежу з відстроченням; або

акцептувати переказний вексель (тратту), виданий бенефіціаром, та сплатити з настанням терміну, якщо акредитив виконується шляхом акцепту;

11) виконуючий банк – банк, у якому акредитив передбачає виконання, або будь-який банк, якщо акредитив передбачає виконання в будь-якому банку;

12) контракт – правочин, укладений між наказодавцем акредитива та бенефіціаром, розрахунки за яким здійснюються у формі документарного акредитива або виконання зобов'язань за яким забезпечується резервним акредитивом;

13) наказодавець акредитива – особа, за дорученням якої в банку-емітенті відкривається акредитив;

14) належне представлення – представлення документів, що відповідає умовам акредитива, міжнародним документам, затвердженим МТП та яким підпорядкований акредитив, та міжнародній стандартній банківській практиці;

15) неогоціація – купівля та/або врахування неогоціуючим банком переказних векселів (тратт) та/або документів, що становлять належне представлення, передбачених умовами акредитива, шляхом надання авансу або згоди надати аванс бенефіціару не пізніше банківського дня, у який неогоціуючий банк отримує відшкодування;

16) неогоціуючий банк – банк, якому банк-емітент надав повноваження здійснити неогоціацію;

17) підтвердження – чітко визначене зобов'язання підтверджуючого банку, у доповнення до зобов'язання банку-емітента, виконати зобов'язання або здійснити неогоціацію за належним представленням документів;

18) підтверджуючий банк – банк, який додає своє підтвердження до акредитива за дорученням або на прохання банку-емітента;

19) рамбурсна вимога – повідомлення до рамбурсуючого банку з вимогою здійснити платіж виконуючому (підтверджуючому) або іншому банку згідно з наданими платіжними інструкціями;

20) рамбурсне зобов'язання – самостійне безвідкличне зобов'язання рамбурсуючого банку, надане ним на підставі повноважень або на прохання банку-емітента виконуючому (підтверджуючому) банку, зазначеному в рамбурсних повноваженнях, оплатити рамбурсну вимогу, виставлену виконуючим (підтверджуючим) банком за умови її відповідності положенням рамбурсного зобов'язання, або акцептувати та оплатити переказний вексель (тратту), виставлений на рамбурсуючий банк;

21) рамбурсне повноваження – інструкції та/або повноваження, відокремлені від акредитива, що надані банком-емітентом рамбурсуючому банку здійснити відшкодування за акредитивом банку, який надав рамбурсну вимогу, або на вимогу банку-емітента акцептувати та оплатити переказний вексель (тратту), виставлений на рамбурсуючий банк;

22) рамбурсуючий банк – банк, якому банк-емітент надав повноваження забезпечити відшкодування за акредитивом підтверджуючому (виконуючому) банку або іншому банку відповідно до наданих платіжних інструкцій;

23) резервний акредитив – це безвідкличне незалежне зобов'язання банку-емітента, надане бенефіціару на прохання наказодавця акредитива або за дорученням іншого банку, або від власного імені сплатити кошти за наказодавця акредитива (принципала) або за себе, або акцептувати і сплатити виставлені бенефіціаром переказні векселі (тратти), або уповноважити інший банк провести такий платіж, або акцептувати і сплатити переказні векселі (тратти), або надати повноваження іншому банку здійснити угоду в разі отримання вимоги платежу разом з іншими документами (якщо надання таких документів було передбачено умовами резервного акредитива). Резервний акредитив є формою забезпечення виконання зобов'язань та за своєю суттю є гарантією;

24) трансфер акредитива – передавання права використання акредитива іншому бенефіціару (другий бенефіціар) на прохання першого бенефіціара;

25) трансферабельний акредитив – акредитив, право використання якого може бути повністю або частково передано другому бенефіціару або декільком другим бенефіціарам на прохання першого бенефіціара. Трансферабельний акредитив – акредитив, який прямо зазначає, що він є трансферабельним;

26) трансферований акредитив – акредитив, що виконується трансферуючим банком для другого бенефіціара;

27) трансферуючий банк – виконуючий банк, що здійснює трансфер акредитива, або, якщо акредитив виконується в будь-якому банку, банк, який безпосередньо уповноважений банком-емітентом здійснити трансфер та який здійснює трансфер акредитива. Трансферуючим банком може бути банк-емітент.

Інші терміни вживаються в значеннях, визначених законодавством України.

5. Платіж за акредитивом здійснюється в безготівковій формі шляхом переказу коштів відповідно до умов акредитива.

6. Акредитив є угодою, що відокремлена від контракту, на якому вона базується.

Банки, які беруть участь у здійсненні операцій за акредитивами, жодним чином не пов'язані або не несуть зобов'язань за таким контрактом, навіть якщо будь-яке посилання будь-якого характеру на нього включено до умов акредитива. Обов'язок банку виконати зобов'язання, здійснити неогоціацію або виконати будь-яке інше зобов'язання за акредитивом, не залежить від вимог або заперечень наказодавця акредитива, які є наслідком його відносин з банком-емітентом або бенефіціаром.

Договірні відносини, що є між банками, які беруть участь у здійсненні операцій за акредитивами, або між наказодавцем акредитива та банком-емітентом не поширюються на бенефіціара.

Під час здійснення операцій за акредитивами всі сторони мають справу лише з документами (проти яких здійснюватиметься платіж), а не з товарами, послугами або роботами, яких можуть стосуватися такі документи.

7. Документи, оформлення яких передбачено вимогами цього Положення для здійснення операцій за акредитивами та резервними акредитивами створюються в електронному або паперовому вигляді та подаються в тому вигляді, у якому вони були створені.

Паперові копії документів, використання яких передбачено вимогами цього Положення для здійснення операцій за акредитивами, засвідчуються в установленому законодавством України порядку.

Учасники операцій за акредитивами обмінюються електронними документами або за допомогою системи S.W.I.F.T. із використанням міжнародних стандартів або визначають порядок обміну та засвідчення цих документів на договірних засадах з урахуванням вимог законодавства України.

8. Банк-емітент/банк бенефіціара залишає копії документів, що надаються наказодавцем акредитива/бенефіціаром, на зберіганні у сформованій ними справі за акредитивом.

9. Справа, що формується банком-емітентом, справа, що формується авізуючим та/або виконуючим банком, банком бенефіціара, журнал реєстрації відкритих/отриманих акредитивів/резервних акредитивів можуть вестися банком у паперовому або електронному вигляді.

10. Сума акредитива визначається банками за сумою, зазначеною в акредитиві з урахуванням позитивного відхилення по сумі, якщо таке відхилення передбачене умовами акредитива.

11. Використання акредитивів для цілей проведення валютних операцій здійснюється з дотриманням норм валютного законодавства України.

Резидент здійснює оплату комісійної винагороди іноземному банку та відшкодування йому витрат, що стосуються обслуговування акредитива цим іноземним банком, у національній валюті або іноземній валюті.

Резидент здійснює оплату комісійної винагороди банку-резиденту та відшкодування йому витрат, що стосуються обслуговування акредитива цим банком-резидентом, виключно в національній валюті.

II. Порядок відкриття банком акредитива та його супроводження

12. Наказодавець акредитива для відкриття акредитива подає до банку (далі – банк-емітент) заяву про відкриття документарного акредитива (далі – заява про відкриття акредитива) у довільній формі із зазначенням усіх обов'язкових реквізитів, визначених у пункті 14 розділу II цього Положення.

13. Заява про відкриття акредитива заповнюється мовою акредитива.

14. Заява про відкриття акредитива обов'язково містить такі реквізити:

1) назву документа – заява про відкриття документарного акредитива;

2) підтвердження акредитива – зазначається, що акредитив підтверджений/непідтверджений/можливість додавання підтвердження;

3) дату заяви про відкриття акредитива (число – цифрами, місяць – цифрами або словом, рік – цифрами). Дата відкриття акредитива (дата відправлення повідомлення до банку) і дата, зазначена в заяві про відкриття акредитива, можуть не збігатися;

4) строк дії акредитива (кількість днів від дати відкриття акредитива) або термін закінчення дії акредитива (дата) та місце закінчення строку дії акредитива (назва країни та/або назва міста, та/або найменування банку);

5) найменування наказодавця акредитива, його місцезнаходження, код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України (далі – ЄДРПОУ) або реєстраційний номер облікової картки платника податків за наявності (для резидентів України);

6) найменування бенефіціара, його місцезнаходження, код за ЄДРПОУ або реєстраційний номер облікової картки платника податків за наявності (для резидентів України) та номер рахунку (зазначається за потреби);

7) найменування банку бенефіціара та/або авізуючого банку, та/або виконуючого банку, його (їх) місцезнаходження, SWIFT BIC;

8) суму та назву валюти акредитива. Назва іноземної валюти зазначається літерним або цифровим кодом іноземної валюти відповідно до Класифікатора іноземних валют та банківських металів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 1998 року № 34 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 19 квітня 2016 року № 269) (зі змінами) (далі – Класифікатор);

9) опис товару (робіт, послуг), який не суперечить опису, зазначеному в контракті;

10) номер і дату контракту;

11) перелік документів – назву документів, проти яких здійснюватиметься платіж за акредитивом, і кількість їх оригіналів та/або копій;

12) спосіб виконання акредитива – шляхом платежу за пред'явленням або шляхом платежу з відстроченням, або шляхом акцепту, або шляхом неогоціації, або інше (будь-яка комбінація зазначених способів виконання);

13) комісійні винагороди та відшкодування витрат – зазначається, за чий рахунок підлягають сплаті комісійні винагороди та відшкодування витрат банків;

14) посилання на УПДА, яким підпорядкований акредитив, або інші міжнародні документи, затверджені МТП, які є чинними на дату відкриття акредитива;

15) підписи відповідальних осіб наказодавця акредитива.

15. Наказодавець акредитива в заяві про відкриття акредитива має право зазначати, що він доручає:

1) банку-емітенту утримати комісійну винагороду та відшкодування витрат, що належать банку-емітенту та іншим банкам, які братимуть участь в обслуговуванні акредитива, з його рахунку;

2) банку-емітенту списати кошти в іноземній або національній валюті з поточного рахунку (зазначається номер рахунку) для резервування грошового забезпечення за акредитивом;

3) банку-емітенту, у якому відкрито рахунок, відкрити акредитив відповідно до укладеного між банком-емітентом та наказодавцем акредитива кредитного договору та/або договору про відкриття акредитива, та/або іншого договору (за наявності).

Заява про відкриття акредитива може також містити додаткові реквізити, які банк-емітент визначає самостійно.

16. Наказодавець акредитива разом із заявою про відкриття акредитива подає до банку-емітента копію/примірник контракту.

17. Відповідальний працівник банку-емітента перевіряє правильність заповнення реквізитів заяви про відкриття акредитива та їх відповідність таким реквізітам контракту: наказодавець акредитива, бенефіціар, валюта і сума (якщо зазначені в контракті), опис товару (робіт, послуг), перелік документів (допускається зазначення в заяві додаткових документів та/або більшої кількості примірників документів). Такі реквізити, як опис товару (робіт, послуг), умови поставки та перелік документів можуть зазначатись інакше ніж в контракті, проте не повинні суперечити аналогічній інформації в контракті. Відповідальний працівник банку-емітента повертає без виконання заяву про відкриття акредитива, яка не відповідає вищезазначеним реквізітам контракту, із зазначенням причини повернення.

18. Банк-емітент відкриває акредитив за умови, що він забезпечений коштами наказодавця акредитива, які бронюються на окремому рахунку в банку-емітенті (покритий акредитив). У разі відкриття непокритого акредитива банк-емітент гарантує оплату за акредитивом за умови надання йому належного забезпечення або без будь-якого забезпечення (непокритий акредитив), у тому числі, якщо тимчасово немає коштів на рахунку наказодавця акредитива. Рішення про відкриття акредитива приймається банком-емітентом відповідно до його внутрішніх положень.

19. Банк-емітент має право збільшити суму грошового забезпечення акредитива (у разі можливих ризиків від зміни курсів іноземних валют), якщо іноземна валюта грошового забезпечення акредитива відрізняється від іноземної валюти, у якій відкривається акредитив, та якщо це передбачено в заяві про відкриття акредитива та/або в договорі банківського рахунку, та/або інших договорах, укладених між наказодавцем акредитива та банком-емітентом.

20. Наказодавець акредитива має право передбачити право банку-емітента списати з поточного рахунку наказодавця акредитива додаткову суму коштів у національній валюті для здійснення операції з купівлі іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку України в разі зниження офіційного курсу

гривні до іноземних валют у заяві про відкриття акредитива з метою забезпечення покриття за акредитивом у повному обсязі, якщо під час відкриття акредитива в іноземній валюті кошти грошового забезпечення надані в національній валюті.

21. Банк-емітент узгоджує з наказодавцем акредитива питання щодо зміни виконуючого та/або підтверджуючого, та/або авізуючого банку, якщо виходячи з інтересів банку-емітента виконуючий та/або підтверджуючий, та/або авізуючий банк мають бути іншими банками, ніж ті, що зазначені в заяві про відкриття акредитива. У цьому випадку унесення змін до заяви про відкриття акредитива не є обов'язковим, однак банк-емітент повинен обов'язково погодити з наказодавцем акредитива зміну виконуючого та/або підтверджуючого, та/або авізуючого банку.

22. Банк-емітент після перевірки правильності заповнення заяви про відкриття акредитива, виконання всіх умов, за яких відкривається акредитив та які передбачені договором про відкриття акредитива та/або кредитним договором, та/або іншим договором (якщо такий укладено) надсилає повідомлення про відкриття акредитива за реквізитами, зазначеними в заяві про відкриття акредитива, з урахуванням вимог пункту 21 розділу II цього Положення.

Акредитив є відкритим із дати відправлення повідомлення про його відкриття. Акредитив є чинним з дати його відкриття, крім випадків, якщо текст акредитива містить окрему умову щодо дати або події, після якої відкритий акредитив набере чинності.

23. Відповідальний працівник банку-емітента вносить інформацію щодо операції за акредитивом до журналу реєстрації відкритих акредитивів у день відкриття акредитива.

У журналі реєстрації відкритих акредитивів зазначаються:

- 1) номер реєстрації (порядковий номер) акредитива;
- 2) найменування наказодавця акредитива;
- 3) дата відкриття акредитива;
- 4) дата закінчення строку дії акредитива;
- 5) сума та валюта [назва або код іноземної валюти (цифровий або літерний) зазначається відповідно до Класифікатора].

За потреби в журналі реєстрації відкритих акредитивів може передбачатися інша інформація.

24. Заява про відкриття акредитива зберігається у справі, що формується банком-емітентом (далі – справа за відкритим акредитивом).

25. Банк-емітент формує в справу за відкритим акредитивом усі документи, що отримані за кожним відкритим акредитивом. Справа за відкритим акредитивом містить:

- 1) заяву про відкриття акредитива;
- 2) копію/примірник контракту;
- 3) листи, повідомлення та інші документи банків, наказодавця акредитива та бенефіціара;
- 4) копії листів, повідомлень та інших документів, що надіслані на адресу банків, наказодавця акредитива та/або бенефіціара;
- 5) іншу документацію та кореспонденцію щодо акредитива (за вибором банку-емітента).

26. Банк-емітент у разі отримання відмови від банку, який за умовами акредитива є авізуючим банком або підтверджуючим банком і за будь-яких причин відмовляється авізувати та/або підтвердити акредитив та інформує про це банк-емітент, повідомляє наказодавця акредитива про цю відмову протягом двох банківських днів із дати її отримання. Така відмова не приводить до втрати чинності відкритого акредитива.

27. Банк-емітент погоджує з наказодавцем акредитива здійснення платежу за акредитивом проти документів, у яких виявлено розбіжності, якщо банк-емітент отримав від виконуючого та/або підтверджуючого банку повідомлення про те, що в документах, поданих бенефіціаром виконуючому банку, виявлені розбіжності.

28. Банк-емітент керується вимогами пунктів 42 – 45 розділу II цього Положення, якщо після отримання та перевірки документів за акредитивом визначив, що представлення документів не є належним.

29. Наказодавець акредитива в разі виникнення потреби внесення змін до умов акредитива подає/надсилає до банку-емітента лист-заяву про внесення змін до чинного акредитива, а також за потреби копію/примірник відповідних змін до контракту або інших документів, що свідчать про згоду сторін контракту на внесення цих змін. Якщо зміни до акредитива стосуються сторін, переліку документів, суми і строку дії/терміну закінчення дії акредитива та/або найменування товару (послуг, робіт) і дані, що змінюються, були зазначені в контракті на момент відкриття акредитива, то наказодавець акредитива разом із

листом-заявою подає/надсилає до банку-емітента копію/примірник відповідних змін до контракту. Лист-заява складається в довільній формі.

30. Банк-емітент перевіряє запропоновані зміни до умов акредитива на відповідність вимогам УПДА або іншим міжнародним документам, затвердженим МТП, яким був підпорядкований акредитив, і на те, що немає суперечностей умовам контракту, а також законодавству України.

31. Банк-емітент після перевірки правильності заповнення листа-заяви про внесення змін до умов акредитива, наявності й достатності забезпечення надсилає повідомлення про зміни до авізуючого та/або підтверджуючого, та/або виконуючого банку, та/або інших банків, або безпосередньо бенефіціару.

32. Банк-емітент повинен виконати зобов'язання за будь-якими змінами до умов акредитива з моменту, коли він надсилає такі зміни. Підтверджуючий банк має право додати своє підтвердження до змін та повинен виконати зобов'язання з моменту авізування цих змін із зазначенням відповідної інформації про надання підтвердження до змін. Підтверджуючий банк має право авізувати зміни без поширення свого підтвердження на ці зміни. У цьому разі він повинен повідомити про це банк-емітент і бенефіціара під час авізування бенефіціару змін до умов акредитива.

Попередня редакція та умови акредитива залишаються чинними для бенефіціара до моменту його повідомлення банку, який авізував зміни, про прийняття таких змін. Бенефіціар надає повідомлення про прийняття або відмову від прийняття змін. Якщо бенефіціар не надає такого повідомлення, то представлення документів, що відповідає умовам акредитива та будь-яких ще не прийнятих змін, є прийняттям бенефіціаром таких змін. З того моменту акредитив буде змінено. Часткове прийняття будь-яких змін не дозволяється та є відмовою від прийняття змін до умов акредитива.

Відповідальний працівник банку-емітента після внесення змін до умов акредитива вносить відповідні зміни до журналу реєстрації відкритих акредитивів.

33. Банк-емітент, який отримав від банку(ів) або безпосередньо від бенефіціара повідомлення про відмову бенефіціара від прийняття змін до умов акредитива, зобов'язаний протягом трьох банківських днів (без урахування дня отримання повідомлення) проінформувати наказодавця акредитива про таку відмову, якщо умовами договору про відкриття акредитива (якщо такий укладався) не встановлено інший строк для надання такої інформації наказодавцю акредитива.

34. Банк-емітент зобов'язаний виконати зобов'язання з моменту, коли він відкриває акредитив.

Банк-емітент в умовах акредитива зазначає банк, у якому акредитив виконується, або зазначає, що він виконується в будь-якому банку. Акредитив, що виконується у виконуючому банку, також виконується в банку-емітенті.

Банк-емітент зобов'язаний відшкодувати витрати виконуючому банку, який виконав зобов'язання або здійснив угоду за належним представленням документів та надіслав документи в банк-емітент. Відшкодування на суму належного представлення документів за акредитивом, що виконується шляхом акцепту або платежу з відстроченням, підлягає сплаті банком-емітентом за настанням терміну платежу, незалежно від того, чи виконуючий банк сплатив або купив документи до настання терміну платежу. Зобов'язання банку-емітента відшкодувати виконуючому банку є незалежним від зобов'язання банку-емітента перед бенефіціаром.

Банк-емітент за умови належного представлення документів до виконуючого банку або до банку-емітента виконує зобов'язання за акредитивом шляхом, зазначеним в акредитиві, а саме:

1) платежу за пред'явленням документів, платежу з відстроченням або акцепту в банку-емітенті; або

2) платежу за пред'явленням документів до виконуючого банку, якщо такий виконуючий банк не платить; або

3) платежу з відстроченням у виконуючому банку, якщо такий виконуючий банк не бере зобов'язання сплатити з відстроченням або, узявши зобов'язання сплатити з відстроченням, не платить за настанням терміну платежу; або

4) акцепту у виконуючому банку, якщо такий виконуючий банк не акцептує тратту, видану на нього, або, акцептувавши тратту, видану на нього, не платить за настанням терміну платежу; або

5) угоди у виконуючому банку, якщо такий виконуючий банк не здійснює угоду.

35. Банк-емітент, визначаючи будь-який банк акцептувати тратту або прийняти зобов'язання платежу з відстроченням, уповноважує цей виконуючий банк здійснити достроковий платіж або купити акцептовану тратту, або достроково сплатити за зобов'язанням платежу з відстроченням, прийнятим цим виконуючим банком.

36. Підтверджуючий банк бере зобов'язання виконати зобов'язання або здійснити угоду з моменту, коли він додає своє підтвердження до акредитива. Якщо підтверджуючий банк не бере на себе зобов'язання виконати зобов'язання

або здійснити неогоціацію, то він повідомляє банк-емітент без затримки та може авізувати акредитив без додавання свого підтвердження.

37. Підтверджуючий банк бере зобов'язання відшкодувати витрати іншому виконуючому банку, який виконав зобов'язання або здійснив неогоціацію за належним представленням документів та надіслав документи в підтверджуючий банк. Відшкодування на суму належного представлення документів за акредитивом, що виконується шляхом акцепту або платежу з відстроченням, підлягає сплаті за настанням терміну платежу, незалежно від того сплатив або купив інший виконуючий банк документи до настання терміну платежу чи ні. Зобов'язання підтверджуючого банку відшкодувати витрати іншому виконуючому банку є незалежним від зобов'язання підтверджуючого банку перед бенефіціаром.

38. Підтверджуючий банк за умови, що обумовлені в акредитиві документи представлені підтверджуючому банку або будь-якому іншому виконуючому банку та вони становлять належне представлення:

1) виконує зобов'язання, якщо акредитив виконується шляхом, зазначеним в акредитиві, а саме:

платежу за пред'явленням документів, платежу з відстроченням або акцепту в підтверджуючому банку; або

платежу за пред'явленням документів в іншому виконуючому банку і такий виконуючий банк не платить; або

платежу з відстроченням в іншому виконуючому банку і такий виконуючий банк не бере зобов'язання сплатити з відстроченням або, узявши зобов'язання сплатити з відстроченням, не платить за настанням терміну платежу; або

акцепту в іншому виконуючому банку, і такий виконуючий банк не акцептує тратту, видану на нього, або, акцептувавши тратту, видану на нього, не платить за настанням терміну платежу; або

неогоціації в іншому виконуючому банку, і такий виконуючий банк не здійснює неогоціацію;

2) здійснює неогоціацію без регресу, якщо акредитив виконується шляхом неогоціації у підтверджуючому банку.

39. Наказодавець акредитива має право ініціювати дострокове закриття (анулювання) акредитива.

Акредитив може бути анульованим за ініціативою бенефіціара, якщо він повідомить про це банк-емітент і зазначений підтверджуючий банк. У цьому разі підтверджуючий банк надає свою згоду на анулювання акредитива.

40. Акредитив є анульованим у день надання банком-емітентом наказодавцю акредитива повідомлення про згоду на анулювання акредитива від бенефіціара та за наявності згоди підтверджуючого банку та банку-емітента.

41. Виконуючий банк та/або підтверджуючий банк (якщо такий є) і банк-емітент перевіряють представлення документів і встановлюють їх належне представлення за зовнішніми ознаками.

Виконуючий банк та/або підтверджуючий банк (якщо такий є) і банк-емітент установлюють, чи є представлення документів належним, протягом п'яти банківських днів, наступних за днем представлення документів до цих банків. П'ятиденний термін не зменшується та іншим чином не змінюється, якщо на дату або після дати представлення документів настає дата закінчення строку дії акредитива або останній день для представлення документів.

Стандарти щодо перевірки документів повинні відповідати УПДА та міжнародній стандартній банківській практиці або іншим міжнародним документам, затвердженим МТП.

42. Виконуючий банк та/або підтверджуючий банк (якщо такий є) і банк-емітент має право відмовитися виконати зобов'язання або здійснити неогоціацію, якщо цей банк визначає, що представлення документів не є належним.

Банк-емітент на свій власний розсуд має право звернутися до наказодавця акредитива за згодою на прийняття документів із розбіжностями, якщо він визначає, що представлення документів не є належним, проте це не продовжує період, визначений у пункті 41 розділу II цього Положення.

43. Виконуючий банк та/або підтверджуючий банк (якщо такий є) і банк-емітент у разі неналежного представлення документів за акредитивом має право прийняти рішення про відмову виконати зобов'язання або здійснити неогоціацію. Банк зобов'язаний повідомити про це сторону за акредитивом, що здійснила представлення документів, не пізніше завершення п'ятого банківського дня, наступного за днем представлення документів. Таке повідомлення надається лише один раз.

У повідомленні зазначається, що:

1) банк відмовляється виконати зобов'язання або здійснити неогоціацію із зазначенням кожної розбіжності, через яку банк відмовляється виконати зобов'язання або здійснити неогоціацію;

2) банк утримує документи, очікуючи подальших інструкцій від пред'явника; або

банк-емітент утримує документи до дня одержання від наказодавця акредитива згоди на прийняття документів із розбіжностями або поки не отримає подальших інструкцій від пред'явника до прийняття згоди від наказодавця акредитива на прийняття документів із розбіжностями; або

банк повертає документи; або

банк діє відповідно до інструкцій, які він попередньо одержав від сторони, що здійснила представлення документів.

44. Банк-емітент у разі отримання листа від наказодавця акредитива про відмову від оплати документів із розбіжностями за акредитивом повертає документи банку, від якого вони були отримані, або бенефіціару, що їх надіслав, разом із супровідним листом або діє відповідно до інструкцій, отриманих від сторони, що здійснила представлення документів.

45. Наказодавець акредитива в разі прийняття рішення щодо надання згоди на оплату документів із розбіжностями надсилає повідомлення до банку-емітента. Банк-емітент відповідно до умов акредитива виконує зобов'язання за акредитивом згідно з вимогами пунктів 34, 35 розділу II цього Положення.

Банк-емітент має право відмовитися від оплати документів із розбіжностями за акредитивом (навіть, якщо наказодавець акредитива надав свою згоду на їх оплату).

46. Акредитив закривається в банку-емітенті після виконання всіх платежів або після закінчення строку дії акредитива за умови, якщо банк-емітент отримав усі необхідні підтвердження про те, що документи за акредитивом не були представлені.

47. Банк-емітент надсилає наказодавцю акредитива вимогу щодо оплати комісійної винагороди та відшкодування витрат або самостійно списує кошти з рахунку наказодавця акредитива, якщо згідно з умовами акредитива оплату комісійної винагороди та відшкодування витрат банку-емітенту за акредитивом повинен здійснювати наказодавець акредитива, та за умови, що це передбачено в заяві про відкриття акредитива та/або в договорі банківського рахунку, та/або інших договорах, укладених між наказодавцем акредитива та банком-емітентом.

48. Банк-емітент надсилає наказодавцю акредитива вимогу щодо оплати комісійної винагороди та відшкодування витрат, якщо оплату комісійної винагороди та відшкодування витрат за акредитивом згідно з умовами акредитива банку-емітенту повинен здійснювати бенефіціар, але він повідомив (безпосередньо або через банк бенефіціара/авізуючий банк/підтверджуючий банк) про свою відмову від цієї оплати або не здійснив її і не надіслав повідомлення про відмову. Оплата комісійної винагороди та відшкодування витрат здійснюються відповідно до вимог пункту 47 розділу II цього Положення.

49. Банк-емітент надсилає наказодавцю акредитива вимогу щодо оплати комісійної винагороди та відшкодування витрат (посилаючись на відповідні повідомлення банків) або самостійно списує кошти з рахунку наказодавця акредитива, якщо згідно з умовами акредитива оплату іншим банкам комісійної

винагороди та відшкодування витрат за акредитивом повинен здійснювати наказодавець акредитива, та за умови що це передбачено в заяві про відкриття акредитива та/або в договорі банківського рахунку, та/або інших договорах, укладених між наказодавцем акредитива та банком-емітентом.

50. Банк-емітент надсилає наказодавцю акредитива вимогу про оплату комісійної винагороди та відшкодування витрат, якщо згідно з умовами акредитива оплата іншим банкам комісійної винагороди та відшкодування витрат за акредитивом повинен здійснювати бенефіціар, але він повідомив про свою відмову від цієї оплати або не здійснив її і не надіслав повідомлення про відмову, про що ці інші банки надіслали відповідне повідомлення до банку-емітента. Оплата комісійної винагороди та відшкодування витрат здійснюються відповідно до вимог пункту 49 розділу II цього Положення.

51. Наказодавець акредитива в разі відкриття акредитивів в іноземній валюті та недостатності коштів в іноземній валюті для оплати комісійної винагороди та відшкодування витрат, що стосуються обслуговування акредитива іноземним(и) банком(ами), може за власний рахунок здійснити купівлю зазначеної іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку України.

52. Банк-емітент відкриває трансферабельний (переказний) акредитив в іноземній валюті за дорученням наказодавця акредитива на користь першого бенефіціара, який є:

1) нерезидентом – на загальних підставах відповідно до вимог цього Положення;

2) резидентом – за умови, що між наказодавцем акредитива (платником коштів за акредитивом) та першим бенефіціаром (резидентом-посередником) укладено договір, згідно з яким перший бенефіціар зобов'язується за дорученням та за рахунок наказодавця акредитива укласти договір та виконувати його умови. Трансфер акредитива за дорученням першого бенефіціара (резидента) на користь другого бенефіціара (нерезидента) може здійснюватися виключно в повній сумі акредитива.

53. Банк-емітент відкриває трансферабельний (переказний) акредитив у національній валюті за дорученням наказодавця акредитива на загальних підставах відповідно до вимог цього Положення незалежно від резидентності бенефіціара.

III. Здійснення банком операцій за отриманим акредитивом

54. Банк бенефіціара та/або авізуючий, та/або виконуючий банк, отримавши від банку-емітента або іншого банку повідомлення про відкриття акредитива (текст акредитива) або про трансфер акредитива на користь бенефіціара (далі –

повідомлення про акредитив/трансфер акредитива), перевіряє достовірність цього повідомлення (ключі, підписи, формат SWIFT).

Банк бенефіціара та/або авізуючий, та/або виконуючий банк у разі потреби надсилає запит до банку, від якого було отримано повідомлення про акредитив/трансфер акредитива, для уточнення достовірності повідомлення.

Банк бенефіціара та/або авізуючий, та/або виконуючий банк до моменту отримання від банку, від якого надійшло повідомлення про акредитив/трансфер акредитива, інформації, що підтверджує достовірність повідомлення про акредитив/трансфер акредитива, має право інформувати бенефіціара (інший авізуючий банк) про отримання повідомлення про акредитив/трансфер акредитива з обов'язковим зазначенням того, що банк не переконався в достовірності такого повідомлення.

Банк бенефіціара та/або авізуючий, та/або виконуючий банк здійснює авізування акредитива після отримання відповідних уточнень, що підтверджують достовірність повідомлення про акредитив/трансфер акредитива.

55. Банк бенефіціара та/або авізуючий, та/або виконуючий банк у разі відмови здійснити авізування повідомляє банк, від якого було отримано повідомлення про акредитив/трансфер акредитива, про причини відмови у здійсненні авізування.

56. Відповідальний працівник банку бенефіціара та/або авізуючого, та/або виконуючого банку:

1) реєструє акредитив у журналі реєстрації отриманих акредитивів.

У журналі реєстрації отриманих акредитивів зазначаються номер реєстрації (порядковий номер) акредитива; найменування бенефіціара; найменування банку-емітента; дата відкриття акредитива; дата закінчення строку дії акредитива; сума національної валюти або сума та назва або код іноземної валюти (цифровий або літерний) відповідно до Класифікатора.

За потреби в журналі реєстрації отриманих акредитивів може зазначатися інша інформація;

2) готує авізування, що надсилається безпосередньо бенефіціару, або на адресу іншого авізуючого банку.

Авізування, що надсилається до іншого авізуючого банку, повинно містити всі умови отриманого повідомлення про акредитив/трансфер акредитива (за винятком інформації, призначеної виключно для банку, що здійснює авізування).

57. Банк бенефіціара та/або авізуючий, та/або виконуючий банк у разі отримання відмови бенефіціара від прийняття умов акредитива повідомляє банк, від якого було отримано повідомлення про акредитив/трансфер акредитива, про відмову бенефіціара від прийняття умов акредитива.

58. Банк бенефіціара та/або авізуючий, та/або виконуючий банк зберігає повідомлення про акредитив/трансфер акредитива з умовами акредитива, листи, повідомлення та інші документи від банків, що беруть участь в акредитивній операції, та від бенефіціара у справі за отриманим акредитивом.

59. Банк-резидент, отримавши акредитив, що містить інструкції стосовно надання цим банком підтвердження акредитива, повідомляє про своє рішення щодо підтвердження акредитива бенефіціара та банк, від якого були отримані інструкції, і в разі своєї згоди на це додає підтвердження до акредитива.

60. Банк-резидент (у разі потреби) для прийняття рішення щодо надання підтвердження акредитива здійснює аналіз фінансового стану банку-емітента з метою оцінки майбутніх ризиків.

За погодженням між підтверджуючим банком і банком-емітентом забезпеченням підтвердження акредитива можуть бути:

1) кошти грошового забезпечення, що розміщуються в підтверджуючому банку;

2) кредитні лінії/ліміти, відкриті/установлені підтверджуючим банком для банку-емітента;

3) рамбурсне безвідкличне зобов'язання виконати платіж за акредитивом рамбурсуючим банком на підставі та в межах кредитних ліній/лімітів, що відкриті/установлені підтверджуючим банком для рамбурсуючого банку;

4) гарантії, що надаються на користь підтверджуючого банку третіми сторонами;

5) інші види забезпечення, визначені законодавством України.

61. Авізуючий банк у разі отримання повідомлення, яке містить зміни до умов акредитива, пересвідчується в достовірності цього повідомлення (перевіряє ключі, підписи, формат SWIFT) та здійснює авізування відповідно до отриманих інструкцій. Авізуючий банк у разі відмови здійснити авізування змін до умов акредитива повідомляє про це банк, від якого отримав такі зміни.

62. Авізуючий банк надсилає бенефіціару запит щодо прийняття бенефіціаром змін до умов акредитива та інформує банк, від якого отримав зміни, про рішення бенефіціара щодо прийняття або відмови від таких змін. Часткове прийняття змін

до умов акредитива не дозволяється та є відмовою від змін. Порядок прийняття змін до умов акредитива визначено в пункті 32 розділу II цього Положення.

63. Відповідальний працівник авізуючого банку робить (у разі потреби) відповідні позначки про зміни умов акредитива в журналі реєстрації отриманих акредитивів (відповідно до вимог пункту 56 розділу III цього Положення) та в справі за отриманим акредитивом (відповідно до вимог пункту 58 розділу III цього Положення).

64. Бенефіціар подає до банку бенефіціара документи за акредитивом разом зі своїм супровідним листом, який містить такі дані:

- 1) номер акредитива;
- 2) суму, що повинна бути сплачена проти таких документів згідно з умовами акредитива;
- 3) перелік документів із зазначенням кількості оригіналів і копій кожного документа;
- 4) інструкції банку бенефіціара щодо зарахування платежу проти таких документів.

Банк бенефіціара зобов'язаний повідомити бенефіціара про те, що документи отримані. Супровідний лист бенефіціара зберігається у справі за отриманим акредитивом.

65. Банк бенефіціара надсилає документи за акредитивом до виконуючого банку або банку-емітента разом зі своїм супровідним листом, який містить таку інформацію:

- 1) номер акредитива;
- 2) суму, що повинна бути сплачена проти таких документів згідно з умовами акредитива;
- 3) перелік документів із зазначенням кількості оригіналів і копій кожного документа;
- 4) платіжні реквізити банку бенефіціара для зарахування платежу проти таких документів.

У супровідному листі банк бенефіціара має право зазначити додаткову інформацію (реквізити), яка необхідна (необхідні) для виконання акредитива.

66. Банк бенефіціара передає бенефіціару всю інформацію, отриману від виконуючого банку або банку-емітента, щодо статусу документів, а також передає інструкції бенефіціара виконуючому банку або банку-емітенту щодо подальших дій з документами в разі виявлення розбіжностей.

67. Банк бенефіціара зараховує платіж, отриманий від банку-емітента, виконуючого банку або рамбурсуючого банку, відповідно до інструкцій бенефіціара, попередньо зазначених у супровідному листі до документів, та з дотриманням норм законодавства України.

68. Банк бенефіціара передає бенефіціару документи, які не становили належного представлення та були повернуті до банку бенефіціара без оплати.

69. Виконуючий банк перевіряє отримані документи з метою встановлення їх належного представлення. Перевірка документів здійснюється відповідно до вимог, установлених у пункті 41 розділу II цього Положення.

Виконуючий банк зберігає копії цих документів у справі за отриманим акредитивом.

70. Виконуючий банк здійснює оплату коштів бенефіціару проти належного представлення за акредитивом за рахунок власних коштів, якщо виконуючий банк є підтверджуючим, або за рахунок коштів банку-емітента (підтверджуючого/рамбурсуючого банку). Виконуючий банк, що не є підтверджуючим, має право на власний розсуд здійснити оплату за акредитивом за рахунок власних коштів.

71. Виконуючий банк у разі отримання від пред'явника (бенефіціара або іншого банку) документів та визначення, що представлення документів не є належним, протягом п'яти банківських днів після дня їх отримання повідомляє про це пред'явника документів. Таке повідомлення надається лише один раз.

У повідомленні зазначається, що:

1) банк відмовляється виконати зобов'язання або здійснити неогоціацію із зазначенням кожної розбіжності, через яку банк відмовляється виконати зобов'язання або здійснити неогоціацію;

2) банк утримує документи, очікуючи подальших інструкцій від пред'явника документів; або

банк повертає документи; або

банк діє відповідно до інструкцій, які він попередньо одержав від пред'явника документів.

72. Виконуючий банк діє відповідно до отриманих від пред'явника інструкцій, якщо він на власний розсуд не повертає документів пред'явнику.

73. Банк-емітент або інший банк, через який було передано умови акредитива, надсилає повідомлення до виконуючого банку про згоду наказодавця акредитива та банку-емітента на оплату документів із розбіжностями, якщо наказодавець акредитива приймає рішення про оплату документів із розбіжностями та банк-емітент погоджується здійснити таку оплату.

74. Виконуючий банк у разі відмови наказодавця акредитива та/або банку-емітента від оплати документів із розбіжностями повідомляє бенефіціара про таку відмову із запитом інструкцій про подальші дії щодо документів із розбіжностями і надалі діє відповідно до отриманих від бенефіціара інструкцій.

75. Акредитив, отриманий банком-резидентом, може бути достроково закритий (анульований), якщо банк-емітент або банк, від якого був отриманий акредитив, надіслав банку-резиденту запит наказодавця акредитива щодо дострокового закриття (анулювання) отриманого акредитива. Банк-резидент надсилає відповідне повідомлення бенефіціару (безпосередньо або через інший авізуючий банк).

76. Акредитив є анульованим лише за умови, що банк бенефіціара отримав від бенефіціара згоду на дострокове закриття (анулювання) отриманого акредитива та надіслав відповідне повідомлення безпосередньо до банку-емітента або до банку, від якого був отриманий акредитив.

77. Банки, що беруть участь в обслуговуванні отриманого акредитива, на власний розсуд надсилають вимоги про оплату комісійної винагороди та відшкодування витрат до/під час/після надання відповідної послуги за акредитивом (наприклад, авізування акредитива і змін до умов акредитива, підтвердження акредитива, перевірка документів за акредитивом) або після здійснення оплати за акредитивом (анулювання акредитива, закінчення терміну дії акредитива). Такі банки можуть самостійно списувати кошти з рахунку бенефіціара за умови, якщо це передбачено договірними відносинами між бенефіціаром і таким банком.

78. Банки, що беруть участь в обслуговуванні отриманого акредитива, надсилають безпосередньо до банку-емітента або через банк, від якого акредитив був отриманий, повідомлення або вимогу оплати комісійної винагороди та відшкодування витрат, якщо комісійна винагорода та відшкодування витрат цих банків згідно з умовами акредитива здійснюється наказодавцем акредитива.

79. Банк-емітент здійснює оплату комісійної винагороди та відшкодування витрат банків, що беруть участь в обслуговуванні отриманого акредитива, якщо оплату таких витрат згідно з умовами акредитива повинен здійснювати бенефіціар, але останній повідомив про свою відмову від здійснення цієї оплати або не здійснив таке відшкодування без надсилання повідомлення про відмову.

80. Банк-резидент на прохання першого бенефіціара повністю або частково переводить акредитив на користь другого бенефіціара (здійснює трансфер акредитива).

81. Банк здійснює трансфер акредитива виключно на умовах, які безпосередньо погоджені таким банком.

82. Витрати (комісії, збори, винагороди або видатки), понесені у зв'язку зі здійсненням трансферу акредитива, сплачуються першим бенефіціаром якщо під час здійснення трансферу не погоджено інше.

83. Акредитив може бути трансферований частками більше ніж одному другому бенефіціару за умови, що часткові використання або відвантаження дозволені.

Трансферований акредитив не може бути трансферований на прохання другого бенефіціара будь-якому наступному бенефіціару. Перший бенефіціар не є наступним бенефіціаром.

84. Запит на здійснення трансферу акредитива повинен зазначати можливість та умови, за якими зміни можуть бути авізовані другому бенефіціару. Трансферований акредитив повинен чітко зазначати такі умови.

85. Якщо акредитив трансферований більше ніж одному другому бенефіціару, то відмова від зміни одним або декількома другими бенефіціарами не робить недійсним її прийняття будь-яким іншим бенефіціаром, для якого трансферований акредитив буде змінено відповідно. Для будь-якого другого бенефіціара, який відмовився від зміни, трансферований акредитив залишиться незмінним.

86. Трансферований акредитив повинен точно відображати умови акредитива, включаючи підтвердження, якщо воно є, за винятком:

- 1) суми акредитива;
- 2) будь-якої ціни за одиницю, зазначеної в акредитиві;
- 3) дати закінчення строку дії акредитива;

4) періоду для представлення документів; або останньої дати відвантаження; або обумовленого періоду для відвантаження, кожен з яких або всі разом може бути зменшено або скорочено.

Відсоток, на який повинно бути забезпечене страхове покриття, може бути збільшений з метою забезпечення суми страхового покриття, обумовленої в акредитиві або в УПДА, або інших міжнародних документах, затверджених МТП.

Найменування наказодавця акредитива може бути замінено на найменування першого бенефіціара.

Якщо акредитив окремо вимагає, щоб найменування наказодавця акредитива було наведено в будь-якому документі, крім рахунку, то така вимога повинна бути зазначена у трансферованому акредитиві.

87. Перший бенефіціар має право замінити своїм власним рахунком (інвойсом) та траттою (за наявності) такі документи другого бенефіціара на суму, що не перевищує суми, обумовленої в акредитиві. Після такої заміни перший бенефіціар може отримати за акредитивом різницю, якщо вона є, між власним рахунком (інвойсом) та рахунком (інвойсом) другого бенефіціара.

88. Трансферуючий банк має право подати до банку-емітента документи такими, якими він одержав їх від другого бенефіціара, без подальшої відповідальності перед першим бенефіціаром, якщо перший бенефіціар мав надати свій власний рахунок (інвойс) і тратту (за наявності), але не робить цього за першою вимогою, або якщо рахунки (інвойси), надані першим бенефіціаром, створюють розбіжності, яких не було в належному представленні, здійсненому другим бенефіціаром, і перший бенефіціар не виправляє їх за першою вимогою.

89. Перший бенефіціар за потреби у своєму запиті на здійснення трансферу акредитива зазначає, що виконання зобов'язання або здійснення угоди буде зроблено для другого бенефіціара в місці, до якого акредитив був трансферований, до/та включаючи дату закінчення строку дії акредитива. Це не обмежує права першого бенефіціара, визначені в пункті 87 розділу III цього Положення.

90. Представлення документів здійснюється другим бенефіціаром або від його імені до трансферуючого банку.

IV. Особливості здійснення банком операцій за резервними акредитивами

91. Наказодавець акредитива для відкриття резервного акредитива подає до банку заяву про відкриття резервного акредитива. У разі відкриття резервного акредитива в забезпечення виконання власних зобов'язань банку-емітента заява не оформляється.

92. Заява про відкриття резервного акредитива складається в довільній формі із зазначенням усіх обов'язкових реквізитів.

Обов'язковими реквізитами для заяви про відкриття резервного акредитива є:

- 1) назва документа – заява про відкриття резервного акредитива;
- 2) дата складання (число – цифрами, місяць – цифрами або словами, рік – цифрами) та номер заяви;
- 3) вид акредитива – резервний акредитив або контррезервний акредитив;
- 4) найменування наказодавця акредитива, його місцезнаходження, код за ЄДРПОУ або реєстраційний номер облікової картки платника податків за наявності (для резидентів України);
- 5) найменування бенефіціара, його місцезнаходження, код за ЄДРПОУ або реєстраційний номер облікової картки платника податків за наявності (для резидентів України) і номер рахунку (зазначається за потреби);
- 6) підтвердження резервного акредитива – зазначається, що резервний акредитив підтверджений/непідтверджений/можливість додавання підтвердження;
- 7) сума резервного акредитива (цифрами та словами) та назва валюти відповідно до Класифікатора, у якій відкривається резервний акредитив;
- 8) номер і дату контракту;
- 9) строк дії резервного акредитива (кількість днів від дати відкриття резервного акредитива) або термін закінчення дії резервного акредитива (дата) чи обставини, за якими строк дії резервного акредитива є закінченим;
- 10) посилання на УПДА або Міжнародну практику резервних акредитивів (ISP98), або інші міжнародні документи, затверджені МТП, які є чинними на дату відкриття резервного акредитива та яким підпорядкований резервний акредитив;
- 11) умови, за якими вимагатиметься платіж, у тому числі за потреби назви документів, які разом із вимогою платежу потрібно подати до банку-емітента або виконуючого/підтверджуючого банку для отримання платежу за резервним акредитивом;
- 12) спосіб виконання резервного акредитива:
шляхом платежу за пред'явленням, або

шляхом платежу з відстроченням, або
шляхом акцепту, або
шляхом неогоціації, або
інше (будь-яка комбінація зазначених способів виконання);

13) порядок сплати комісійних винагород банків та відшкодування витрат банків за резервним акредитивом (зазначається, за рахунок якої із сторін сплачуватимуться комісійні винагороди банків та здійснене відшкодування витрат банків);

14) підписи відповідальних осіб наказодавця акредитива.

Перелік додаткових реквізитів заяви про відкриття резервного акредитива обирається на власний розсуд банку-емітента.

93. Наказодавець акредитива разом із заявою про відкриття резервного акредитива подає до банку-емітента копію контракту або примірник контракту, складеного в електронній формі.

Банк-емітент перевіряє, чи не суперечить інформація, що зазначена в заяві про відкриття резервного акредитива, інформації, зазначеній у контракті.

94. Рішення про відкриття резервного акредитива приймає банк-емітент відповідно до своїх внутрішніх положень.

95. Наказодавець акредитива та банк-емітент укладають договір про відкриття резервного акредитива або інший договір, у якому повинні бути передбачені всі умови, за якими відкривається резервний акредитив (у тому числі умови його забезпечення) у разі прийняття банком-емітентом рішення про відкриття резервного акредитива.

96. Банк-емітент після прийняття рішення про відкриття резервного акредитива та його оформлення надсилає на адресу бенефіціара або банку бенефіціара (через авізуючий та/або підтверджуючий банки, якщо вони є) повідомлення про відкриття резервного акредитива на користь бенефіціара або подає текст резервного акредитива разом із супровідним листом (за потреби) безпосередньо наказодавцю акредитива для подальшого його передавання бенефіціару. Датою відкриття резервного акредитива є день надсилання банком-емітентом повідомлення про його відкриття або день подання тексту резервного акредитива безпосередньо наказодавцю акредитива.

Якщо резервний акредитив відкритий на умовах підтвердження іншим банком, то він передається бенефіціару виключно через банки, у тому числі через підтверджуючий банк.

97. Резервний акредитив є чинним з дати його відкриття, якщо в ньому не зазначено інше.

98. Банк-емітент здійснює унесення змін до умов резервного акредитива та дострокове припинення (анулювання) резервного акредитива відповідно до вимог пунктів 29 – 33 та 39, 40 розділу II цього Положення та з урахуванням УПДА або Міжнародної практики резервних акредитивів (ISP98), яким підпорядковано резервний акредитив.

Банк-емітент веде журнал реєстрації резервних акредитивів та здійснює формування справи за резервними акредитивами відповідно до пунктів 23 – 25 розділу II цього Положення.

99. Банк-емітент або підтверджуючий/рамбурсуючий банк здійснює сплату коштів за резервним акредитивом у разі отримання належного представлення, що складається з вимоги платежу бенефіціара та інших документів (якщо надання таких документів було обумовлено резервним акредитивом). Вимога платежу (якщо інше не передбачено умовами резервного акредитива) обов'язково повинна містити твердження про невиконання наказодавцем акредитива зобов'язання за контрактом, що забезпечене резервним акредитивом, дату вимоги платежу, суму та назву валюти, що вимагається до сплати, реквізити бенефіціара для здійснення сплати, підпис бенефіціара.

100. Виконання платежу за резервним акредитивом здійснюється відповідно до вимог пунктів 34, 35 розділу II цього Положення.

101. Підтверджуючий банк, якщо умовами акредитива визначено, що резервний акредитив є підтвердженим, здійснює оплату коштів за цим акредитивом на користь бенефіціара (банку бенефіціара або особи, яка визначена умовами резервного акредитива) за умови отримання цим банком належного представлення.

102. Вимога платежу бенефіціара подається до банку-емітента за допомогою системи S.W.I.F.T. або інших засобів передавання інформації, або на паперовому носії та через банки, пошту, які визначені умовами резервного акредитива.

103. Банк-емітент (підтверджуючий банк) визначає належне представлення вимоги платежу та документів (якщо подання документів передбачене умовами резервного акредитива) і виконує зобов'язання за акредитивом відповідно до вимог пунктів 41 – 46 розділу II цього Положення (з урахуванням вимог відповідних міжнародних документів, затверджених МТП, яким підпорядковується резервний акредитив).

104. Банки здійснюють авізування отриманого резервного акредитива, унесення змін до умов отриманого резервного акредитива, анулювання резервного

акредитива та прийняття вимоги платежу за резервним акредитивом, ведення журналу реєстрації отриманих резервних акредитивів та формування справи за отриманими резервними акредитивами відповідно до вимог розділу III цього Положення.

Директор Департаменту платіжних
систем та інноваційного розвитку

О. М. Яблунівський

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
11 квітня 2018 року № 38

Зміни до Інструкції про безготівкові
розрахунки в Україні в національній валюті

1. У главі 1:

1) у пункті 1.4:

абзаци другий – четвертий виключити.

У зв'язку з цим абзаци п'ятий – п'ятдесят п'ятий уважати відповідно абзацами другим – п'ятдесят другим;

абзац третій викласти в такій редакції:

“банк-емітент – банк, що видав розрахунковий чек (розрахункову чекову книжку);”;

абзац п'ятий виключити.

У зв'язку з цим абзаци шостий – п'ятдесят другий уважати відповідно абзацами п'ятим – п'ятдесят першим;

абзац сьомий виключити.

У зв'язку з цим абзаци восьмий – п'ятдесят перший уважати відповідно абзацами сьомим – п'ятдесятим;

абзац тринадцятий виключити.

У зв'язку з цим абзаци чотирнадцятий – п'ятдесятий уважати відповідно абзацами тринадцятим – сорок дев'ятим;

абзац тридцять перший після слів “договірного списання” доповнити словами “обтяжувача чи”;

2) в абзаці першому пункту 1.5 слова “(акредитиви, розрахункові чеки тощо)” виключити;

3) абзац восьмий пункту 1.13 виключити.

У зв'язку з цим абзаци дев'ятий – одинадцятий уважати відповідно абзацами восьмим – десятим.

2. У главі 2:

1) абзац перший пункту 2.18 після слова “стягувачем” доповнити словом “, обтяжувачем”;

2) пункт 2.23 викласти в такій редакції:

“2.23. Розрахункові документи, надані клієнтом обслуговуючому банку для інкасування, надсилаються цим банком до банку платника в день їх надходження або, якщо документи надійшли після операційного часу, – наступного робочого дня.”.

3. Главу 8 виключити.

У зв'язку з цим глави 9 – 13 уважати відповідно главами 8 – 12, а пункти 9.1 – 9.5, 10.1 – 10.11, 11.1 – 11.15, 12.1 – 12.15 відповідно пунктами 8.1 – 8.5, 9.1 – 9.11, 10.1 – 10.15, 11.1 – 11.15.

4. У першому реченні пункту 10.6 глави 10 слова “(реєстр розрахункових чеків, реєстр документів за акредитивом тощо)” виключити.

5. У додатках до Інструкції:

1) додаток 7 виключити.

У зв'язку з цим додатки 8 – 24 уважати відповідно додатками 7 – 23;

2) у додатку 7:

у назві та пункті 1 слова “, їх реєстрів і заяви про відкриття акредитива” замінити словами “та їх реєстрів”;

у колонці “Вимоги щодо заповнення реквізиту” рядків 3, 4 таблиці слова “, заяви про відкриття акредитива” виключити;

у першому реченні абзацу першого колонки “Вимоги щодо заповнення реквізиту” рядка 6 таблиці слова “, заяви про відкриття акредитива” виключити;

у колонці “Вимоги щодо заповнення реквізиту” рядка 60 таблиці слова “, заяви про відкриття акредитива” виключити;

3) додаток 20 виключити.

У зв'язку з цим додатки 21– 23 уважати відповідно додатками 20 – 22.

6. У тексті Інструкції посилання на:

1) пункти 10.6, 11.3, 11.12, 11.13, 12.1, 12.9, 12.11, 12.13 замінити відповідно посиланнями на пункти 9.6, 10.3, 10.12, 10.13, 11.1, 11.9, 11.11, 11.13;

2) глави 10, 12 замінити відповідно посиланнями на глави 9, 11;

3) додатки 8 – 20, 22 – 24 замінити відповідно посиланнями на додатки 7 – 19, 20 – 22.